

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

22.12.2020

Atzinums Nr. 4-03/24

Par Siguldas novada teritorijas plānojuma 2012.–2024. gadam grozījumu Vides pārskatu

SIA “*Reģionālie projekti*” 2020. gada 27. oktobrī Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) ir iesniegusi Siguldas novada teritorijas plānojuma grozījumu (turpmāk – Teritorijas plānojuma grozījumi) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – SIVN) vides pārskatu (turpmāk – Vides pārskats). SIVN veica un Vides pārskata projektu sagatavoja SIA “*Reģionālie projekti*” (turpmāk – Izstrādātāja).

Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. pieci *prim* panta sestā daļa noteic, ka Birojs sniedz atzinumu par Vides pārskatu, ņemot vērā Vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī Vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Birojs atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumentu apstiprināšanu.

Šis Biroja atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Likuma 23. pieci *prim* panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumentu apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Teritorijas plānojuma grozījumu Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” IV nodaļas “*Vides pārskatā iekļaujamā informācija*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 8. punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un risinājumi

1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Teritorijas plānojuma grozījumu un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar Teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.

1.2. Vides pārskats ir izstrādāts, pamatojoties uz Biroja 2017. gada 30. novembra lēmumu Nr. 57¹. Saskaņā ar Vides pārskatu Teritorijas plānojuma grozījumu mērķis ir nostiprināt tiesisko pamatu Siguldas novada teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai telpiskajai attīstībai,

¹ Lēmums pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=9&year=2017>

nodrošināt pieņemto lēmumu pēctecību teritorijas plānošanas jomā. Ar Teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanu būtiskākās paredzētās izmaiņas teritoriju izmantošanai un attīstībai ir konstatējamas šādas:

- 1.2.1. Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem paredzēts nodrošināt vienotus zonējuma principus un zonējuma apzīmējumus, kā arī vienotus Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN) visai novada teritorijai, kas atbilstu spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības plānošanā, t.sk. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) prasībām;
- 1.2.2. Ar plānošanas dokumentu tiek telpiski precizēta novada telpiskās attīstības perspektīva, ņemot vērā galvenos pamatnosacījumus novada apdzīvojuma struktūrā, kā arī pārskatītas (samazinātas un/vai precizētas) Siguldas pilsētas un novada ciemu robežas un noteikti nosacījumi dzīvojamās, publiskās un ražošanas apbūves veidošanai:
  - 1.2.2.1. Teritorijas plānojuma grozījumos tiek mainītas Siguldas pilsētas robežas, izslēdzot no pilsētas plānotām robežām teritorijas no Kalnabeites līdz Saltavota ielai, kā arī samazināta pilsētas robeža Ķīparu un Peltes apkaimēs. Teritorijas plānojuma grozījumu rezultātā tiks juridiski nostiprināta ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem Siguldas pilsētas teritorijas robeža, kas novērsīs vienai teritoriālai vienībai divu robežu interpretāciju – esošā un plānotā robeža (kā tas ir spēkā esošajā Siguldas novada teritorijas plānojumā 2012.–2024. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums)).
  - 1.2.2.2. Teritorijas plānojuma grozījumos ir veiktas izmaiņas Allažu, Stīveru, un Mores ciemu robežās, izslēdzot no to robežām plašās un neapbūvētās lauksaimniecības un meža zemju vienības. Allažmuižas, Jūdažu un Vējupītes ciemos robežas precizētas pa nekustamo īpašumu zemes vienību robežām un dabiskām dabā nolasāmām robežšķirtnēm (ceļi, ūdensobjekti u.tml.). Eglupes ciema robežas netiek mainītas.
  - 1.2.2.3. Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem, ņemot vērā Siguldas pilsētas Saltavota ielas apkaimes attīstību, ir plānots izveidot jaunu ciemu – Matiņi, piešķirot ciema statusu un nosakot tā robežas.
  - 1.2.2.4. Daļa no Siguldas pilsētas teritorijas atrodas Gaujas Nacionālā parka dabas lieguma, ainavu aizsardzības un kultūrvēsturiskajā zonā, bet daļa no Mores ciema atrodas Gaujas Nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā². Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālā administrācija (turpmāk – DAP administrācija) sniegusi saskaņojumu³ Siguldas pilsētas un Mores ciema robežu grozīšanai.⁴
- 1.2.3. Ar plānošanas dokumentu tiek aktualizēta novadam nozīmīgu nozaru un jomu attīstība, t.sk. transports, uzņēmējdarbības teritorijas, pakalpojumu, publiskās un zaļās teritorijas, vides ilgtspēja, inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājums u.tml.
- 1.2.4. TIAN noteiktas gan vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai visā Siguldas novada teritorijā, gan konkrēti nosacījumi atļautajai apbūvei un apbūves rādītājiem, labiekārtojumam, saimnieciskajai darbībai katrā atsevišķā funkcionālā zonā vai

² Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 317 “*Gaujas Nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” 2. punktu, 1. un 2. pielikums

³ Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 “*Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums*” 3.11. apakšpunkts

⁴ DAP administrācijas 2020. gada 24. aprīļa vēstule Nr. 4.8/2025/2020-N “*Par robežu saskaņošanu*”

apakšzonā, vai teritorijās ar īpašiem nosacījumiem. TIAN nosaka prasības teritorijas atļautajai izmantošanai, tostarp nosacījumus transporta infrastruktūrai, apbūvei, labiekārtojumam, vides risku samazināšanai, teritorijas labiekārtojumam un inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem.

- 1.2.5. Teritorijas plānojuma grozījumu Grafiskajā daļā ir noteikts funkcionālais zonējums/apakšzonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem, apgrūtinātās teritorijas un aprobežojumi;
- 1.2.6. Teritorijas plānojuma grozījumu TIAN noteiktas 12 funkcionālās zonas, atsevišķos gadījumos tās indeksējot, kā arī noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem:
  - 1.2.6.1. *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS)* funkcionālā zona ir noteikta, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve Siguldas pilsētā (apkaimēs – Ģimnāzija, Šokolāde, Depo, Lauktechnika un Līvkalni). *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1)*, kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju apbūve savrupam dzīvesveidam, ir noteiktas Siguldas pilsētas teritorijas apkaimēs – Peldes, Ķipari, Kalnabeites, Lorupe, Kaķīškalns un ciemos – Jūdaži, Allaži, More. *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS2)* galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju, vasarnīcu un villu apbūve pie Gaujas senielejas Siguldas pilsētas teritorijas apkaimē Kaķīškalns. *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS3)* ir noteikta Siguldas pilsētas teritorijas apkaimē Līvkalni, kur minimālā jaunveidojamā zemes vienības platība – 1500 m². *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS4)* ir noteikta Siguldas pilsētas teritorijas apkaimē Līvkalni, kur minimālā jaunveidojamā zemes vienības platība – 2000 m². *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS5)* ir noteikta Gaujas nacionālā parka teritorijā, kas atrodas Siguldas pilsētas robežās, kurā dominē savrupmāju apbūve un viensētu apbūve (minimālā jaunveidojamā zemes vienības platība – 2000 m²). *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS6)* ir noteikta sezonas rakstura dzīvojamo ēku būvniecībai, kas nav paredzēta pastāvīgai dzīvošanai Egļupes un Vējupītes ciemos (minimālā jaunveidojamā zemes vienības platība – 500 m²).
  - 1.2.6.2. *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)* galvenie izmantošanas veidi ir savrupmāju apbūve, daudzdzīvokļu māju apbūve un rindu māju apbūve līdz trijiem stāviem. *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM1)* ir noteikta Siguldas pilsētas teritorijas apkaimē Kaķīškalns (Šveices tipa esošā un plānotā apbūves teritorijā). *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM2)* ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz diviem stāviem Gaujas nacionālā parka teritorijā, kas atrodas Siguldas pilsētas robežās, kurā atrodas esoša daudzdzīvokļu māju apbūve. *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM3)* ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz diviem stāviem Siguldas pilsētas teritorijā. *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM4)* ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz trim stāviem Siguldas pilsētas vasarnīcu apbūves teritorijā starp Šveices ielu un Gaujas senieleju. *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM5)* ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz diviem stāviem Siguldas pilsētas teritorijā Gaujas senielejā pie Peldu ielas.
  - 1.2.6.3. *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)* ir funkcionālā zona ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem. *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)* plānotas Siguldas pilsētā un ciemos.
  - 1.2.6.4. *Publiskās apbūves teritoriju (P)* funkcionālā zona ir noteikta, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu. Teritorijas plānojumā tās ir noteiktas vietās, kuras jau vēsturiski veidojušās par

publiskās apbūves teritorijām. *Publiskās apbūves teritorija (P1)* ir noteikta valsts aizsargājamā pilsētbūvniecības pieminekļa “*Siguldas, Turaidas Krimuldas vēsturisko centru komplekss*” esošās publiskās apbūves teritorijās. *Publiskās apbūves teritorija (P2)* noteikta, lai nodrošinātu sporta būves bobsleja un kamaniņu trases “*Sigulda*” apbūvi. *Publiskās apbūves teritorija (P3)* noteikta Gaujas nacionālā parka teritorijā Siguldas pilsētā. *Publiskās apbūves teritorija (P4)* noteikta reliģisko organizāciju ēku un objektu izvietojumam. *Publiskās apbūves teritorija (P5)* ir noteikta Gaujas nacionālā parka teritorijā, viesnīcas apbūves teritorijā Turaidas ielā 6, Siguldā. *Publiskās apbūves teritorija (P6)* ir noteikta Siguldas pilsētā tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūves teritorijās pie valsts galvenā autoceļa A2. *Publiskās apbūves teritorija (P7)* noteikta Siguldas pilsētā, Dārza ielā 28. *Publiskās apbūves teritorija (P8)* ir noteikta, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

- 1.2.6.5. *Jauktas centra apbūves teritorija (JC)* ir noteikta teritorijai, kurā vēsturiski izveidojies plašs jauktas izmantošanas spektrs vai ko izmanto par pilsētas, ciema vai apkaimes centru, kā arī apbūves teritorijai, ko plānots attīstīt par šādu centru. *Jauktas centra apbūves teritorija (JC1)* ir noteikta ar diferencētiem nosacījumiem, kur minimālā jaunveidojamā zemes vienības platība ir 2000 m². *Jauktas centra apbūves teritorija (JC2)* ir noteikta Siguldas pilsētas teritorijā gar valsts galveno autoceļu A2 apkaimēs Šokolāde, Depo un Lauktehnika, kur atļauta dzīvojamā apbūve un publiskā apbūve. *Jauktas centra apbūves teritorija (JC3)* ir noteikta Siguldas pilsētas teritorijā gar valsts galveno autoceļu A2 apkaimēs Kalnabeites, Raibais suns, Peltas un Lauktehnika, kur atļauta dzīvojamā apbūve, publiskā apbūve un kā papildizmantošana atļauta ar vieglās rūpniecības uzņēmumiem saistīta apbūve. *Jauktas centra apbūves teritorija (JC4)* noteikta Siguldas pilsētas teritorijā Krimuldas apkaimē, kas ietver dzīvojamo un publisko apbūvi. *Jauktas centra apbūves teritorija (JC5)* ir noteikta teritorijai, kurā vēsturiski ir izveidojies plašs jauktu izmantošanu spektrs vai, kas kalpo kā pilsētas, ciema vai apkaimes (Ģimnāzija) centrs, kā arī apbūves teritorijās, ko plānots attīstīt par šādiem centriem. *Jauktas centra apbūves teritorija (JC6)* ir noteikta Nurmīžu muižas apbūves centram.
- 1.2.6.6. *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R)* ir noteiktas teritorijām, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru. Zonējumā netiek pieļauta smagās rūpniecības uzņēmumu apbūve. *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)* ir noteikta visa veida rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai. *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)* ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu derīgo izrakteņu ieguves darbību un attīstību, tā tiek noteikta tikai esošās derīgo izrakteņu ieguves teritorijās.
- 1.2.6.7. *Transporta infrastruktūras teritorijas (TR)* ir noteiktas, lai nodrošinātu visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru un tās attīstībai nepieciešamās teritorijas.
- 1.2.6.8. *Tehniskās apbūves teritoriju (TA)* galvenais izmantošanas veids ir inženiertehniskās apgādes objektu apbūve. Teritorijas plānojumā iekļautas visas esošās un plānotās maģistrālo inženierbūvju un tehniskās infrastruktūras teritorijas pilsētā un ciemos.
- 1.2.6.9. *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA)* ir noteiktas Siguldas pilsētā Gaujas nacionālā parka teritorijā ar mežu klātās teritorijās gar Gaujas upi un citās dabas teritorijās, kur apbūve nav primārā. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)* ir

izveidota Siguldas pilsētā Gaujas nacionālā parka teritorijā esošām sporta un aktīvās atpūtas vietām, pilsētas pludmalei. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)* ir funkcionālā zona kapsētu teritoriju uzturēšanai un ierīkošanai. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA3)* ir funkcionālā zona, kas noteikta zaļās zonās publiskajā ārtelpā. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA4)* ir funkcionālā zona muižu parku teritorijās. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA5)* ir funkcionālā zona, kas noteikta kā zaļā zona Siguldas pilsētā gar valsts galveno autoceļu A2 būvlaiDES – 15 m platumā. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA6)* ir noteikta autostāvlaukumiem ar stādījumiem.

- 1.2.6.10. *Mežu teritorijas (M)* ir noteiktas, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai. *Mežu teritorijas (M1)* noteiktas ciemos apbūvei paredzētajās teritorijās, kas klātas ar meža zemi.
- 1.2.6.11. *Lauksaimniecības teritorija (L)* noteikta, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Kā papildizmantošana ir iespējama cita starpā arī vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve. Savukārt *Lauksaimniecības teritorija (L1)* ir noteikta ciemu robežās, kurās perspektīvā pieļaujama dzīvojamā apbūve, publiskā apbūve, ražošanas apbūve un teritorijas izmantošana.
- 1.2.6.12. *Ūdeņu teritorija (Ū)* ir noteikta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai.
- 1.2.6.13. Teritorijas plānojuma grozījumos noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem:
- 1) *Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN1)* – Kultūrvēsturiski nozīmīga Siguldas pilsētas teritorija – Centrs ar perimetrālo apbūvi, teritorija noteikta Apbūves noteikumu 8.pielikumā,
  - 2) *Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN11)* – Kultūrvēsturiski nozīmīga Siguldas pilsētas teritorija – Kalna, Šveices un Gulbju ielu kvartāli, teritorija noteikta Apbūves noteikumu 9.pielikumā,
  - 3) *Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN12)* – Kultūrvēsturiski nozīmīga Siguldas pilsētas teritorija – Vasarnīcu zona, teritorija noteikta Apbūves noteikumu 10.pielikumā,
  - 4) *Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN13)* – Kultūrvēsturiski nozīmīga pilsētas teritorija – Rīgas un Saules ielu kvartāli, teritorija noteikta Apbūves noteikumu 11.pielikumā,
  - 5) *Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorija (TIN14)* – Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorija (TIN14) ir teritorija gar valsts galveno autoceļu A2 Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaircene) (Siguldas pilsētas teritorijā Vidzemes šoseja), kur ir izbūvēti vai ir plānots attīstīt trokšņa jūtīgus objektus, bet ir konstatēts paaugstināts vides troksnis,
  - 6) *Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN15)* – Siguldas pilsētas un Matiņu ciema teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas,
  - 7) *Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija (TIN4)*,
  - 8) *Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)* – senās kultūrainavas Gudrēnu ainava, Kārtūžu muižas centra apbūve, Peļņu ainava, Mores muižas ainava, Tumšupes ielejas ainava (Apbūves noteikumu 13.pielikums),
  - 9) *Ainaviski vērtīga teritorija (TIN51)* – vizuāli nozīmīgas ainavas Mucenieku ainava, Nurmižu (Vildogas) ainava, Pakaušu ainava, Seimaču ainava (Apbūves noteikumu 13.pielikums),
  - 10) *Ainaviski vērtīga teritorija (TIN52)* – meža ainavas Lāčukalnu meža ainava, Saules kalnu meža ainava (Apbūves noteikumu 13.pielikums),
  - 11) *Nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN7)* – projekta "Autoceļa A2 Rīga –

Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaircene) posma Sēnīte – Rīdzene attīstības izpēte" attīstībai nepieciešamā teritorija un 12) Vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN71).

1.3. Saistībā ar plānotajiem attīstības virzieniem un mērķiem Birojs konstatē:

- 1.3.1. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. panta 7. punktu un Noteikumu Nr. 157 8.7. punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumentu un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumentu izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu;
- 1.3.2. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam kā alternatīva plānošanas dokumentam ir "0" alternatīva, saglabājot spēkā esošo Teritorijas plānojumu. Tomēr Teritorijas plānojuma grozījumu 1.0 un 2.0 redakcijas izstrādes laikā tika apspriesti un analizēti dažādi risinājumi/attīstības scenāriji jeb alternatīvas. Nozīmīgākās attīstības alternatīvas Izstrādātājas vērtējumā tika apskatītas saistībā ar **apdzīvojamā struktūru**, tostarp pilsētas un ciemu robežu izmaiņām:
  - 1.3.2.1. **1. alternatīva** – saglabāt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā noteiktās Siguldas pilsētas esošās un plānotās robežas, iekļaujot arī blakus esošās apdzīvotās vietas (Ķīparus, Peltas, Kalnabeites) un apbūvi pie Saltavota ielas, kā arī vēl neapbūvēto, perspektīvo apbūves teritoriju starp pilsētu un Saltavota ielas apkaimi. Spēkā esošajā Teritorijas plānojumā šīs apdzīvotās vietas vairs netika izdalītas kā atsevišķas teritorijas (tām nav noteikts ciema statuss un robežas). Tāpat būtu plānots saglabāt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā noteiktās ciemu Allaži, Allažmuiža, Stīveri, More, Jūdaži, Vējupīte un Eglupe teritoriju robežas. Tomēr ar 1. alternatīvas īstenošanu netiktu izvērtētas un pārskatītas blīvi apdzīvoto vietu – Siguldas pilsētas un ciemu robežas. Vienlaicīgi lauksaimniecības zemes un mežu teritorijas, neizslēdzot tās no ciemu teritorijām, nākotnē varētu tikt apbūvētas un samazinātas dabas pamatnes teritorijas.
  - 1.3.2.2. **2. alternatīva (izvēlētā alternatīva)** – Teritorijas plānojuma grozījumos tiek ņemtas vērā pilsētplānošanas tendences pasaulē, kad apdzīvotas vietas veido koncentrētas, lai maksimāli izmantotu esošo infrastruktūru un inženierkomunikācijas. Teritorijas plānojuma grozījumos paredzēts samazināt Siguldas pilsētas teritoriju, no pilsētas plānotajām robežām izslēdzot teritorijas no Kalnabeites līdz Saltavota ielai, kā arī samazināta pilsētas plānotā robeža Ķīparu apkaimē un Peltēs. Savukārt, ņemot vērā Saltavota ielas apkaimes attīstību, plānots izveidot jaunu ciemu – Matiņi. Līdz ar to pilsētā netiks iekļautas arī vēl neapbūvētās, lauksaimniecībā un viensētu apbūvei izmantojamās platības starp pilsētu un Saltavota ielas apkaimi. Tāpat plānošanas dokumentā plānots precizēt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā noteiktās ciemu Allaži, More un Stīveri robežas.
- 1.3.3. Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē tika vērtētas arī alternatīvas attiecībā uz **rūpnieciskās apbūves teritoriju** attīstību:
  - 1.3.3.1. **1. alternatīva** – saglabāt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā noteiktās un attēlotās ražošanas apbūves teritorijas un TIAN nosacījumus.
  - 1.3.3.2. **2. alternatīva (izvēlētā alternatīva)** – izvērtējot esošo rūpniecisko uzņēmumu darbības veidus, apjomus un to izvietojumu, tika pieņemts priekšlikums noteikt teritorijas, kurās atļauta smagā rūpnieciskā apbūve, kurā vieglā rūpnieciskā apbūve un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve, kā rezultātā tika noteiktas funkcionālās zonas un apakšzonas, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās pazīmes, kā arī citas prasības, piemēram, apstādījumu veidošanai, žogu parametriem u.c.

- 1.3.4. Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumos ir izskatīti jautājumi saistībā ar derīgo izrakteņu ieguves teritorijām, alternatīvo energoapgādes objektu plānošanu un būvniecību, kultūrvēsturisko teritoriju un objektu saglabāšanu un ainavu aizsardzību, kā arī trokšņa robežvērtību pārsniegšanas teritorijām jeb akustiskā diskomforta zonām.
  - 1.3.5. Birojs pozitīvi vērtē to, ka Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā ir apsvērti dažādi iespējamie novada turpmākās attīstības scenāriji. Tomēr Vides pārskatā šīs alternatīvas tikai norādītas, bet nav veikts to ietekmes uz vidi salīdzinājums, pamatojot izvēlēto variantu. SIVN veikšanas uzdevums un jēga ir apsvērt, ar kādiem alternatīviem risinājumiem iespējams sasniegt plānošanas dokumentu izstrādes mērķus, ņemot vērā arī vides apsvērumus. Iespējams, izvēlētie risinājumi (alternatīvas) plānošanas dokumenta izstrādātāja vērtējumā vislabāk pamato attīstības mērķu sasniegšanu, tomēr arī šādā gadījumā – Vides pārskata 9. nodaļā tie jānovērtē un jāsalīdzina arī no vides viedokļa (kā tas tiek izvērtēts izvēlētajam plānošanas dokumenta risinājumam Vides pārskata 7. nodaļā), izskaidrojot lēmumu pieņemšanas procesu, ņemot vērā katra potenciālā scenārija iespējamo ietekmi uz vidi. Šāds salīdzinājumā balstīts pamatojums nepieciešams galvenajiem plānošanas risinājumiem jeb izvēlēm novada attīstībai un vides jautājumu pārvaldībai, piemēram, pamatojot izvēli nosacījumu izvēlei attiecībā uz plānotajām pilsētas ciemu un robežu izmaiņām un rūpnieciskās apbūves teritorijām. Birojs norāda, ka plānošanas dokumenta īstenošanas alternatīvu vērtējums ir neatņemama SIVN sastāvdaļa, tomēr konkrētajā gadījumā Vides pārskatā sniegts vērtējums tikai par jau izvēlēto Teritorijas plānojuma turpmākās attīstības modeli/alternatīvu.
2. **Esošais vides stāvoklis, īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots**
    - 2.1. Vides pārskata sagatavošanā izmantoti elektroniski pieejami informācijas avoti, datu bāzes, tostarp VSIA “*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVGMC) informācija, pētījumi, kā arī dažādi publicēti materiāli, Siguldas novada pašvaldības attīstības plānošanas un pašvaldības rīcībā esoši dati par vides stāvokli novadā.
    - 2.2. Vides pārskatā ietverts plānošanas dokumenta teritorijas raksturojums, sniegts apkopojums par apdzīvojuma struktūru, iekļauta vispārīga informācija par vides aspektiem un dabas resursiem, kā arī par antropogēnās slodzes ietekmi.
    - 2.3. Rezumējoši, – galvenajos ietekmes aspektos – secināms, ka:
      - 2.3.1. Administratīvo teritoriju Siguldas novadā veido Siguldas, Allažu un Mores pagasti. Novada apdzīvotākās vietas ir Siguldas pilsēta, Jūdaži, More un Allaži. Novads robežojas ar Krimuldas, Līgatnes, Amatas, Mālpils, Ropažu un Inčukalna novadiem.
      - 2.3.2. Novadā dominē meža zemes – 52,1% (lielākie mežu masīvi ir Mores un Allažu pagastos) un lauksaimniecības zemes – 32%. Ūdensobjektu zemes aizņem 6% no novada teritorijas.
      - 2.3.3. Siguldas novadā netiek veikts nepārtraukts gaisa kvalitātes monitorings. Provizoriski, visvairāk piesārņotais gaiss ir intensīvas satiksmes automaģistrāles A2 Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaicene) tuvumā, rūpnieciskajās un tehniskajās teritorijās, kā arī tiešā to tuvumā. Nozīmīgākās piesārņojošo vielu emisijas atmosfēras gaisā rodas siltumapgādes ražošanas procesā. Siguldas novadā siltumenerģijas ražošanai katlu mājās pārsvarā izmanto koksni (šķeldu) un dabas gāzi (attiecīgi 75% un 25%), savukārt dīzeļdegvielu kā kurināmo izmanto novadā divi uzņēmumi – SIA “*BALTIC PORK*” (Allažu pagastā) un SIA “*J.D. & CO*” (Siguldas pagastā). Novada uzņēmumiem izsniegtajās A un B kategorijas

piesārņojošās darbības atļaujās un C kategorijas apliecinājumos norādītie emisiju atmosfērā limiti netiek pārsniegti.

- 2.3.4. Nozīmīgākais mobilo avotu izmešu apjoms ir valsts galvenā autoceļa A2 Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaicene) (turpmāk – autoceļš A2) tiešā tuvumā, kur kopējā satiksmes gada vidējā diennakts intensitāte autoceļa A2 posmā Inčukalns – Sigulda 2018. gadā sastādīja 12984 transportlīdzekļus un A2 posmā Sigulda – Līgatne – 10250 transportlīdzekļus. Salīdzinot ar 2013.gadu, secināts, ka vidējā satiksme intensitāte uz autoceļa A2 Siguldas novada teritorijā būtiski pieaugusi.
- 2.3.5. Novada teritorijā gan Siguldas pilsētā, gan lauku vidē lielākā problēma ir paaugstināts trokšņa līmenis valsts galvenā autoceļa A2 tiešā tuvumā, kur trokšņa ietekme ir vērtējama kā būtiska vidēji līdz 500 m attālumā no autoceļa.⁵ Siguldas pilsēta ir noteikta kā akustiskā diskomforta zona autoceļa A2 tuvumā un piešķirta 1. prioritātes zona. Autosatiksmē pa autoceļu A2 rada ievērojamu troksni visos diennakts periodos, maksimumu sasniedzot rīta un vakara stundās. Kritiskākā situācija tiek radīta tām ēkām, kas atrodas tiešā trokšņa avota tuvumā. Transporta plūsmas novirzīšana, izmantojot plānoto Siguldas pilsētas apvedceļu, mazinās transporta radīto ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Apvedceļš mazāk skars Siguldu, līdz ar to mazināsies autoceļa A2 ietekme uz Siguldas pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, vienlaicīgi, mazinot arī trokšņa līmeni. Siguldas novadu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Lugaži – valsts robeža, bet vilcienu kustības intensitāte nesasniedz 30 000 vilcienu sastāvu gadā, līdz ar to minētā dzelzceļa līnija/posms nav iekļauti *Rīcības plānā trokšņa mazināšanai dzelzceļa līnijām ar satiksmes intensitāti lielāku par 30 000 vilcieniem gadā laika periodam no 2019. līdz 2023. gadam*. Vides pārskatā norādīts uz Teritorijas plānojuma grozījumos noteiktajiem pasākumiem autotransporta un dzelzceļa satiksmes radītā trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa mazināšanai.
- 2.3.6. Novadā nozīmīgākā ūdenstece ir upe Gauja (452 km), novadu šķērso arī daudz mazās upītes: Tumšupe (46 km), Krievupe (48 km), Dūņupe (13 km), Egļupe (15 km), Lorupe (11 km), Vējupīte (14 km), Sudas upe (38 km), Straujupīte, Mergupe (53 km), Daudas upīte (4,3 km), Nurmīžupīte (9 km), Jodupīte (uz upes atrodas Jodupītes Lielais un Mazais ūdenskritums), Sviķupīte u.c. Ar meliorācijas darbiem liela daļa upju ir iztaisnotas. Gauja ir publiskā upe no Tirzas upes ietekas līdz ietekai Rīgas jūras līcī (ieskaitot posmu pa robežu).⁶ Lašveidīgo zivju ūdeņi ir upju posmi: Mergupes posms no Nītaures līdz grīvai, Tumšupes posms no Allažmuižas līdz grīvai, kā arī Egļupe un Vikmestes upe.⁷ Gauja, Egļupe un Vikmeste ir upes, uz kurām aizliegts veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus, būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus.⁸
- 2.3.7. Siguldas novads ir bagāts ar avotiem, par populārākajiem avotiem tiek uzskatīti: Saltavots, Kaļķugravas (Mežmuižas) avoti, Līvkalna–Satezeles, Nurmīžu, Gūtmaņālas, Princešu un Ancīšu gravas avots. Allažu pagastā ap Jaunzemiem – Kūķiņiem – Pullēniem ir kaļķiežu un ģipsakmens iegulu vietas. Siguldas novada teritorijā atrodas Latvijas lielākais avots – Saltavots, kas iztek Lorupe ielejas nogāzē. Sērūpītes krastā no dolomītiem izplūst vairāki spiedienūdeņu avoti – Zušu

⁵ SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” rīcības plāns vides trokšņu mazināšanai valsts autoceļu posmiem 2019.-2023.gadam

⁶ Civillikuma I un III pielikums

⁷ Ministru kabineta 2002.gada 12. marta noteikumi Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”

⁸ Ministru kabineta 2002.gada 15.janvāra noteikumi Nr.27 “Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus”

sēravoti, kuru ūdens sastāvā ir sērs, mikroelementi un organiskās vielas.⁹ Siguldas novada pašvaldība kopš 2015. gada reizi gadā organizē ūdens paraugu ņemšanu populārākajos Siguldas apkārtnes avotos, tomēr analīžu rezultāti apliecina, ka avotu ūdens lietošana uzturā nav droša, tāpēc iedzīvotāji aicināti avotu ūdeni uzturā nelietot.

- 2.3.8. Lielākās ūdenstilpes Siguldas novadā ir Jūdažu ezers (32,7 ha), Umuru ezers (13,2 ha), Matiņu ezers (19,1 ha), Roķēnu ūdenskrātuve (2 ha), Ancīšu dīķi (6,5 un 2,5 ha), Greba dīķis (6 ha), Vecezers (1 ha), Linezers (1 ha), Kaļķugravas dzirnavezers (1 ha) un Velna dīķis (0,5 ha).
- 2.3.9. Gaujas upju baseina ūdensobjekti G205 Gauja un G209 Gauja, kā arī G201 Egļupe¹⁰ un Daugavas upju baseina ūdensobjekti D406 Lielā Jugla, D403 Tumšupe, D404 Krievupe, D407 Suda, D408 Mergupe 2 un D409 Mergupe 1¹¹ ir riska ūdensobjekti, kuros pastāv risks nesasnēgt likumā “*Ūdens apsaimniekošanas likums*” noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli. Kā būtiskākie riska cēloņi tiek norādīti hidromorfoloģiskie pārveidojumi, lauksaimniecības un notekūdeņu ietekme, savukārt ūdensobjektiem G205 Gauja, G209 Gauja un D407 Suda – arī plūdu risks.
- 2.3.10. Gaujas upe Peldu ielā 1 ir Siguldas pilsētas oficiālā peldvieta¹². Peldvietas ūdens kvalitāti kontrolē un uzrauga Veselības inspekcija. 2019. gada peldsezonā Siguldas pilsētas oficiālajā peldvietā tika pacelts Zilais karogs, kas ir starptautisks apliecinājums, ka pludmale atbilst visaugstākajiem standartiem – pludmalē ir tīra vide, laba ūdens kvalitāte, tiek nodrošināta drošība krastā un uz ūdens, kā arī pludmales teritorija ir atbilstoši labiekārtota.¹³
- 2.3.11. Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi tiek nodrošināti Siguldas pilsētā, Allažu ciemā, Mores ciemā, Jūdažu ciemā, Nurmižu ciemā un Allažmuižas ciemā. Siguldas novada teritorijā atrodas 7 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk –NAI): Mores NAI, Jūdažu NAI, Nurmižu NAI, Allažu NAI, Allažmuižas NAI, NAI “*Jaunlorupe*”, Krimuldas NAI. Teritorijas plānojuma grozījumos visām NAI attēlotas sanitārās aizsargjoslas. Ņemot vērā novadīto notekūdeņu apjomu un vidē nonākušo biogēno elementu daudzumu, novērtēts, ka centralizēti savāktie un attīrītie notekūdeņi būtiski ietekmē 2 virszemes ūdensobjektus (G209 Gauja un G215 Gauja) jeb Gaujas posmu no Valmieras līdz Siguldai.
- 2.3.12. Vides pārskatā ir norādītas novada nacionāli bīstamās teritorijas: valsts galvenais autoceļš A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene), dzelzceļa līnija Meitene – Jelgava – Rīga – Lugaži, maģistrālais gāzes vads Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve, Pleskava – Inčukalna pazemes gāzes krātuve un gāzes regulēšanas stacija “*Sigulda*”¹⁴. Siguldas novadā kā vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts ir atzīmēta SIA “*Bobsleja un kamaniņu trase “Sigulda”*”, kur iespējamā avārijas situācija ir amonjaka noplūde un ugunsgrēks. Teritorijas plānojuma grozījumos ir attēlotas novadā applūstošās teritorijas.
- 2.3.13. Siguldas novadā atkritumu apsaimniekošanu nodrošina Siguldas pilsētas SIA “*Jumis*”, kas veic sadzīves atkritumu, būvgružu un liulgabarīta atkritumu un šķirotu atkritumu apsaimniekošanu. Siguldas novadā tiek organizēta dalītā atkritumu vākšana. Pēdējos gados radītais atkritumu daudzums novadā ir bijis svārstīgs, bet ar

⁹ Siguldas novada Teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam (2012)

¹⁰ LVĢMC Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.

¹¹ LVĢMC Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2015.-2021

¹² Apstiprināta ar Ministru kabineta 2017.gada 28.novembra noteikumiem Nr.692 “*Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība*”

¹³ Siguldas novada pašvaldības tīmekļa vietne www.sigulda.lv

¹⁴ Valsts civilās aizsardzības plāns, Ministru kabineta 2011.gada 9.augusta rīkojums Nr.369 (ar grozījumiem)

tendenci palielināties.

- 2.3.14. Siguldas novadā vienam uzņēmumam – SIA “*Baltic Pork*” ir izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Uzņēmuma darbībā konstatēti emisiju limitu pārsniegumi (2014. un 2017. gadā no katlu mājas pārsniegti PM, oglekļa oksīda, oglekļa dioksīda, slāpekļa dioksīda un sēra dioksīda emisiju limiti). Tāpat B kategorijas piesārņojošās darbības uzņēmumiem konstatēti emisiju limitu pārsniegumi, piemēram, SIA “*TROLL Sigulda*” (2013., 2014., 2015. un 2016. gadā – butilacetāts), SIA “*PS Gāze*” (2013., 2014., 2015., 2016. un 2017. gadā – butāns un propāns), VAS “*Latvijas autoceļu uzturētājs*” (2016., 2017. gadā – PM, cietās izkļiedētās daļiņas, petroleja, gaistošie organiskie savienojumi), SIA “*SSR*” (2017. gadā oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds).¹⁵ Tādējādi Izstrādātāja ieteikusi pašvaldībai, akceptējot lēmumu par jauna piesārņojoša objekta būvniecības ieceres atbilstību, pievērst uzmanību ražotnes prognozējamai ietekmei uz apkārtējo vidi, lai nepieļautu būtisku dabas vides un iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes pasliktināšanos.
- 2.3.15. Siguldas novada teritorijā ir reģistrētas trīs piesārņotās vietas: SIA “*Baltic Pork*”, bijušais Siguldas sadzīves pakalpojumu kombināts un Latvijas nafta DUS, Sigulda. Novadā atrodas deviņas potenciāli piesārņotas vietas.¹⁶
- 2.3.16. Siguldas novada teritorijā atrodas ievērojams skaits īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, t.sk. nacionālais parks “*Gaujas nacionālais parks*”, dabas liegumi “*Mazie Kangari*” un “*Mežmuižas avoti*”, dendroloģiskie stādījumi “*Nurmižu parks*” un “*Siguldas Beišu aleja*”, kā arī dabas pieminekļi “*Ezernieku karsta kritenes*”, “*Sautas kalns un Nurmižas lejtece*”, “*Svīkupīte un Kautraka gravas*”, “*Kaktiņu gravas*”, “*Kalna Klauku ala un avots*”, “*Daudas un Jodupītes ieleja*”, “*Gūtmaņa ala*”, “*Kraukļu aiza*”, “*Pētera ala*”, “*Piķenes krauja un alas*”, “*Velnalas klintis*”, “*Saltavots*” un “*Cīruļu iezis un Blusu ala*”. Siguldas novada teritorijā atrodas 14 mikroliegumi, izveides stadijā ir 1 mikroliegums, bet par vienu ir sagatavots zinātniskais pamatojums tā izveidei Allažu pagasta teritorijā.
- 2.3.17. Siguldas novads ar tajā esošajām dabas teritorijām, kultūrvēsturiskajiem objektiem un reljefu veido pievilcīgas ainavas, īpaši Gaujas nacionālā parka teritorijā, kas tiek raksturots ar izcilu ainavisko vērtību. Teritorijas plānojuma grozījumos tiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem – *Ainaviski vērtīgas teritorijas (TIN5)*: Gudrēnu ainava, Kārtūžu muižas centra ainava, Lāčukalnu meža ainava, Mores muižas ainava, Mucenieku ainava, Nurmižu (Vildogas) ainava, Pakaušu ainava, Peļņu ainava, Saules kalnu meža ainava, Seimaču ainava un Tumšupes ielejas ainava, kurām TIAN noteiktas ainavu aizsardzības un pārvaldības prasības.
- 2.3.18. Siguldas novadā atrodas 45 nekustamie kultūras pieminekļi, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, t.sk. 17 arheoloģijas, 19 arhitektūras, 1 pilsētībūvniecības piemineklis un 8 nekustami mākslas pieminekļi. Siguldas novada teritorijā atrodas “*Īpaši aizsargājams kultūras piemineklis – Turaidas muzejrezervāts*”. Teritorijas plānojuma grozījumos uzrādīti nozīmīgi objekti un teritorijas, kam piemīt kultūrvēsturiska vērtība – ēkas, kultūrvēsturisku norišu vietas, ainaviski vērtīgas kultūrvēsturiskās vides un dabas teritorijas, kas nav iekļautas spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Šie objekti noteikti kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem – *Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija*.
- 2.3.19. Siguldas novadā tiek iegūti derīgie izrakteņi kūdra un smilts (grants un smilts). Novadā atrodas 29 būvmateriālu izejvielu atradnes (Allažu pagastā – 22, Mores

¹⁵ LVĢMC dati

¹⁶ LVĢMC datu bāze “*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*”

pagastā – 4, Siguldas pagastā – 3). Izmantotas tiek trīs būvmateriālu izejvielu derīgo izrakteņu atradnes: “*Mazie Kangari 2*”, “*Rozītes*” un “*Mazie Kangari VI laukums*”. Novadā reģistrētas 33 kūdras atradnes (Allažu pagastā – 20 un Siguldas pagastā – 13), no tām tiek izmantota viena atradne Siguldas pagastā. SIA “*Intergeo Baltic*” izsniegta atļauja ģeoloģiskajai izpētei perspektīvā smilts–grants un smilts atradnē “*Zēmeri*” Allažu pagastā.¹⁷ Lai mazinātu derīgo izrakteņu ieguves teritoriju negatīvo ietekmi uz ainavas estētisko vērtību Siguldas novadā, Teritorijas plānojuma grozījumos noteiktas konkrētas teritorijas, kurās var veikt derīgo izrakteņu ieguvu, neparedzot šādu darbību visās *Mežu teritorijās (M)*, *Lauksaimniecības teritorijās (L)* un *Ūdeņu teritorijās (Ū)*.

2.3.20. Izstrādātājas vērtējumā, neīstenojot Teritorijas plānojuma grozījumus, kā arī vienotu normu neesamība var novadā radīt pārkāpumus vides aizsardzības jomā, aizsargjoslu, servitūta izmantošanā, netiktu izvērtētas vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorijas u.tml.

2.4. Novērtējis sniegto informāciju, Birojs secina, ka Vides pārskatā ir iekļauta informācija par Siguldas novada teritoriju, kas raksturo galvenos vides aspektus un dabas vērtības, veikta esošās situācijas apzināšana, īpašu uzmanību vēršot uz teritorijām/objektiem, kur raksturīgas vides problēmas. Tajā pašā laikā Biroja ieskatā Vides pārskatā dažviet pietrūkst fokusa uz to konkrēto teritoriju analīzi, kurās konkrētajā plānošanas dokumentā – Teritorijas plānojuma grozījumos - plānotas galvenās izmaiņas:

2.4.1. Vides pārskatā sniegta informācija, ka, piemēram, ar plānošanas dokumentu tiek pārskatītas Siguldas pilsētas robežas, izslēdzot no pilsētas plānotām robežām teritorijas no Kalnabeites līdz Saltavota ielai un samazinot pilsētas robežas Ķiparu un Peldes apkaimēs, savukārt no Allažu, Stīveru un Mores ciemu robežām – izslēdzot neapbūvētās lauksaimniecības un meža zemju vienības. Tomēr Vides pārskatu būtu nepieciešams papildināt arī ar informāciju, – kāds ir šajās zemes vienībās noteiktais plānotās (atļautās) izmantošanas veids. Piemēram, ja lauksaimniecības zemes platībām, kas tiek izslēgtas no ciemu robežām, noteikts (vai plānots noteikt) funkcionālais zonējums *Lauksaimniecības teritorijas (L)*, tad atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumiem tajās pieļaujama arī vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, kas ne visos gadījumos tieši pie ciemu robežām varētu būt pamatoti (piemēram, ja tuvumā ir dzīvojamās apbūves teritorijas). Tas, protams, atkarīgs no gadījuma uz gadījuma, tādēļ arī Vides pārskatā būtu nepieciešams iekļaut arī nedaudz konkrētāku šo izmaiņu teritoriju analīzi. Vienlaicīgi Birojs konstatē, ka ar plānošanas dokumentu ir paredzēta jauna ciema – Matiņi izveide, bet nav sniegts skaidrojums, vai jaunizveidotais ciems tiks nodrošināts ar atbilstošu publisko infrastruktūru saistībā ar Noteikumu Nr. 240 61. punktā noteiktajām prasībām ciemu teritoriju plānošanā.

2.4.2. Vides pārskatā sniegta informācija par novadā izveidoto oficiālo peldvietu Gaujas upei (Peldu ielā 1, Siguldas pilsētā), tomēr Teritorijas plānojuma grozījumu Grafiskajā daļā “*Siguldas novada Siguldas pilsētas funkcionālā zonējuma karte*” šāda teritorija nav norādīta.

2.4.3. Vides pārskata 31. lpp. sniegta informācija par ūdensapgādes urbumiem, no kā secināms, ka novadā kopumā atrodas 180 ūdensapgādes urbumi, tomēr par urbumu skaitu, kuru statuss nav zināms, Vides pārskatā skaidrojumā par Mores pagastu ieviesusies neprecizitāte: “*Mores pagastā atrodas 22 ūdensapgādes urbumi, no to statuss pēc pieejamajiem datiem nav zināms*”. Vienlaicīgi Biroja ieskatā pašvaldībai sadarbībā ar VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi būtu nepieciešams pievērst

¹⁷ Valsts vides dienests, zemes dzīļu izmantošanas licences, www.vvd.gov.lv

uzmanību neapsaimniekotajiem urbumiem, kas rada būtiskus draudus pazemes ūdens kvalitātei. Atbilstoši likuma “*Par zemes dzīlēm*” nosacījumiem (3. panta 1. punkts) lēmumu par urbumu izmantošanu vai likvidāciju jāpieņem zemes īpašniekam, kura īpašumā ūdens apgādes urbums atrodas, tomēr pašvaldībai ir iespējams un ieteicams paredzēt pasākumus iedzīvotāju vides apziņas paaugstināšanai un aktīvākai iesaistei virszemes ūdensobjektu un pazemes ūdeņu kvalitātes saglabāšanai un aizsardzības nodrošināšanai.

3. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas, tā īstenošanas ietekmes uz vidi novērtējums un izvēlētā risinājuma pamatojums

3.1. Vides pārskata 5. nodaļā Izstrādātāja analizējusi Teritorijas plānojuma grozījumu Grafiskajā daļā noteiktos funkcionālos zonējumus un apakšzonējumus un TIAN nosacījumus atļautajai izmantošanai un apbūves veidošanai, kā arī ar tiem saistītos faktorus (iespējamās vides problēmas), kam Teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanā nepieciešams pievērst uzmanību:

- 3.1.1. riska virszemes un pazemes ūdensobjektu aizsardzībai;
- 3.1.2. kanalizācijas, ūdensapgādes un siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšanai un ar centralizētajiem ūdensapgādes pakalpojumiem nodrošināto blīvas apbūves teritoriju īpatsvara paaugstināšanai (gan esošās, gan jaunveidojamās apbūves pieslēgšana pie esošajām centralizētajām sistēmām vai arī jaunu sistēmu veidošana, atbilstoši TIAN nosacījumiem). Pašvaldībai rekomendējams izstrādāt mehānismu esošās apbūves pieslēgumu veidošanai pie centralizētajiem kanalizācijas tīkliem;
- 3.1.3. lokālu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu apsaimniekošanas efektivitātes un drošības videi paaugstināšanai. Nepieciešama pašvaldības saistošo noteikumu par decentralizētu kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu ievērošanas uzraudzība un kontrole;
- 3.1.4. pamesto un neapsaimniekoto urbumu konkretizēšanai, apzināšanai un tamponēšanai. Nepieciešams sabalansēt dažādu apbūves veidu attīstību ar dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības interesēm, saglabāt un turpināt veidot publiski pieejamas novada zaļās un zilās struktūras (meži, mežparki, ezeri, Gaujas upe u.c.), ņemot vērā gan sabiedrības, gan privātipašnieku intereses;
- 3.1.5. augstai satiksmes intensitātei, atmosfēras gaisa piesārņojumam, troksnim (trokšņa diskomforta zonas – Siguldas pilsēta), bīstamo kravu avāriju riskam valsts galvenā autoceļa A2 un stratēģiskās nozīmes dzelzceļa līnijas Rīga – Lugaži – valsts robeža tiešā tuvumā, kur jau vēsturiski izvietojusās blīvas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas;
- 3.1.6. buferzonu veidošanas attīstībai un pilnveidošanai starp dzīvojamo apbūvi un ražošanas apbūvi, izvērtējot ražošanas uzņēmuma darbības veidu un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un iedzīvotāju dzīves kvalitāti;
- 3.1.7. publisko ūdeņu un to piekrastes pieejamības paaugstināšanai, atpūtas vietas pie ūdeņu peldvietas labiekārtošanai, veicot regulāru peldūdeņu monitoringu. Rekreācijai un tūrismam piemērotu teritoriju un objektu infrastruktūras un turpmākās attīstības virzienu izvērtēšanai saistībā ar bioloģiski un ainaviski augstvērtīgām teritorijām un dabas vērtības nenoplicinoša tūrisma attīstību;
- 3.1.8. ainavu tematiskā plānojuma izstrādei, kurā detalizēti vērtētas novada ainavas, noteikti konkrēti nosacījumi ainavisko vērtību saglabāšanai, apbūves veidošanai, būvniecībā izmantojamajiem materiāliem u.c.;

- 3.1.9. piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu ietekmei uz vidi un iedzīvotāju veselību. Nepieciešama detalizētāka izpēte un vietu raksturojums, un izrietot no tās – veicama turpmāka rīcība teritoriju sakopšanā un sanācija;
  - 3.1.10. mainīgajām un strauji attīstošajām Gaujas upes krastu erozijas riska teritorijām;
  - 3.1.11. sabiedrības dažādu mērķauditoriju izglītošanai par videi draudzīgu rīcību un ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu, energoefektivitātes pasākumiem, veselīgu dzīvesveidu un videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanas ražošanā popularizēšanai un atbalstīšanai.
- 3.2. Vides pārskatā sniegts plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums, no kā secināms:
- 3.2.1. Izstrādātājās vērtējumā Teritorijas plānojuma grozījumu tiešā ietekme uz vidi visvairāk saistīta ar zemes izmantošanas veidu maiņu, veidojot jaunu dzīvojamo, publisko un rūpniecisko apbūvi, attīstot transporta infrastruktūru, veicot derīgo izrakteņu ieguvī, atmežošanu u.c. Lielākoties šādas izmaiņas ir saistāmas ar ilglaicīgu ietekmi, jo zemes lietošanas kategorijas maiņa samazina dabas pamatnes platības un palielina iespējamu piesārņojuma emisiju vidē - ūdenstecēs un ūdenstilpēs, atmosfēras gaisā, augsnē u.c.
  - 3.2.2. TIAN iekļautā norma, ka Siguldas pilsētas un ciemu robežās no jauna būvējamās ēkas un gadījumos, kad tiek veikta esošo ēku pārbūve (tai skaitā dzīvojamās ēkas), ir jāpieslēdz centralizētajiem ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas tīkliem, atstās pozitīvu tiešu ietekmi uz ūdensobjektu kvalitāti.
  - 3.2.3. Transporta infrastruktūras attīstības projektu īstenošanai paredzamas gan pozitīvas ietekmes uz vidi (esošās transporta infrastruktūras pārbūve vai atjaunošana, tostarp tranzīta satiksmes novirzīšana no blīvas apbūves teritorijas (plānotais Siguldas pilsētas apvedceļš)), gan arī paredzamas tādas negatīvās ietekmes kā troksnis, atmosfēras gaisa piesārņojums no automašīnu izplūdes gāzēm, u.c., jo, pieaugot transporta plūsmai novadā, var pieaugt piesārņojuma emisijas, kā arī jaunu autoceļu būvniecība nodara zaudējumus bioloģiskai daudzveidībai u.c.
  - 3.2.4. Pozitīvi tiek vērtēts risinājums, kas plānotajās apbūves teritorijās *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* paredz atļaut vieglās, lauksaimnieciskās ražošanas u.c. uzņēmumu veidošanu, izņemot smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūvi, kā arī atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūvi, tās atļaujot tikai funkcionālajā zonā *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R1)*.
  - 3.2.5. Kopumā Vides pārskatā secināts, ka TIAN paredz prasības, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību negatīvo summāro ietekmi uz vidi, līdz ar to summārā ietekme uz vidi būs pozitīvāka, nekā Teritorijas plānojumu neīstenojot.
- 3.3. Biroja ieskatā vides problēmas Vides pārskatā identificētas, koncentrējoties uz galvenajām vides jomām un plānotajiem risinājumiem, tās ir gan vispārīgas (saistītas ar novada teritoriju kopumā), gan konkrētas (ņemot vērā lokāli risināmos jautājumus). Biroja ieskatā vides problēmu un nepieciešamo risinājumu apraksts Vides pārskatā norāda, ka vides apsvērumiem nav pieiets formāli. Tomēr Birojam par vides problēmu un ietekmju vērtējumu ir **šādas piebildes**:
- 3.3.1. Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs ir attēlotas applūstošās teritorijas, bet nav sniegta informācija par applūšanas varbūtību un to, vai tās ir applūstošās teritorijas Aizsargjoslu likuma 1. panta 11. punkta un 37. panta pirmās daļas 4. punkta izpratnē (teritorijas ar lielu varbūtību – 10% vai reizi 10 gados) vai arī ietver applūstošās teritorijas arī ar vidēju varbūtību (piemēram, 1% vai reizi 100%). Ja netiek veiktas izmaiņas Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā, būtu nepieciešams to

precizēt vismaz Paskaidrojuma rakstā, konkrēti norādot, ka applūstošās teritorijas attēlotas Aizsargjoslu likuma 1. panta 11. punkta un 37. panta pirmās daļas 4. punkta izpratnē.

- 3.3.2. Vides pārskata 28.lpp. informācijā par Gaujas upju baseina ūdensobjektu būtiskajiem riska cēloņiem atzīmēts, ka upes D407 Suda posmam pastāv plūdu risks¹⁸, tomēr Grafiskās daļas kartē “*Siguldas novada Mores pagasta funkcionālā zonējuma karte*” teritorijai, ko Sudas upe šķērso novadā, nav iezīmētas applūstošās teritorijas, ko būtu vēlams precizēt un Vides pārskatā sniegt atbilstošu skaidrojumu par plūdu riska iespējamību.
- 3.3.3. Birojs konstatē, ka Siguldas pilsētā netālu no gaisa tramvaja līnijas divās vietās Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartē “*Siguldas novada Siguldas pilsētas funkcionālā zonējuma karte*” noteikts funkcionālais zonējums *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS5)*, kurā paredzēta savrupmāju un/vai viensētu apbūve, bet minētās teritorijas daļēji skar Gaujas upes applūstošā teritorija. Tāpat Birojs konstatē, ka Gaujas upes applūstošās teritorijas ir iezīmētas arī lauksaimniecības teritorijās, kur pieļaujama viensētu apbūve. Vienlaicīgi Birojs konstatē, ka attiecībā uz applūstošajām teritorijām TIAN 949. punktā noteiktas prasības: “*Zemes vienības vai to daļas, kas Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartē noteiktas un attēlotas kā applūstošas teritorijas, atļauts apbūvēt atbilstoši Teritorijas plānojumam, ievērojot Aizsargjoslu likumā noteiktos nosacījumus.*” Savukārt 176. punktā atzīmēts: “*Izstrādājot būvniecības ieceres dokumentāciju, ja nepieciešams, jāparedz pasākumi teritorijas pasargāšanai no applūšanas, pārpurvošanās, noslīdeņiem, nogruvumiem u.c. bīstamiem dabas procesiem*”, ko varētu arī tulkot, ka TIAN nosacījumi pieļauj būvniecību applūstošajās teritorijās. Birojs vērs uzmanību tam, ka Aizsargjoslu likumā ir noteikts applūstošo teritoriju apbūves aizliegums. Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkts paredz, ka virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu applūstošajās teritorijās aizliegts veikt teritorijas uzbēršanu, būvēt ēkas un būves, arī aizsargdambjus (tādējādi padarot teritorijas apbūvējamas). Kā vienus no izņēmumiem Aizsargjoslu likuma 37. pants paredz esošas apbūves aizsardzību, tomēr jāņem vērā, ka Aizsargjoslu likuma 7. pantā nostiprinātā mērķa ietvarā šāds izņēmums ir tulkojams pēc iespējas šauri. Kā to atzinusi arī Satversmes tiesa ar 2007. gada 8. februāra spriedumu lietā 2006–09–03, vērtējot jautājumu par applūstošo teritoriju pārveidošanu ar mērķi veikt apbūvi, “*norma neliedz veikt applūstošas teritorijas uzbēršanu vai aizsargbūvju celtniecību nolūkā aizsargāt no plūdiem ēkas un būves, kas tur atradās pirms šīs normas spēkā stāšanās. Šajā gadījumā atļaujas teritorijas uzbēršanai vai aizsargbūvju celšanai izsniedzamas tādā veidā, lai minētās darbības pēc iespējas mazāk pārveidotu applūstošās teritorijas*”. Vides pārskatā šiem risinājumiem pašlaik nav veikts izvērtējums un salīdzinājums, tostarp alternatīvu kontekstā. Biroja ieskatā Teritorijas plānojuma grozījumu atsevišķus risinājumus varētu būt pamats pārskatīt, vērtējot, vai apbūves iespējamība applūstošajās teritorijās netiek paredzēta apjomā, kas pārsniedz Satversmes tiesas norādīto nosacījumu. Iespējams, papildus ierobežojumus šajā kontekstā ir pamats iekļaut arī TIAN. No Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta izriet, ka applūstošajās teritorijās noteiktu objektu būvniecība izņēmuma kārtā var tikt veikta esošu būvju aizsardzībai, tomēr šāds izņēmums nevar kalpot mērķim padarīt iecerētās apbūves teritorijas par neapplūstošām un apbūvējamām.
- 3.3.4. Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem gar valsts galveno autoceļu A2 attēlotas zonas, kurās ir konstatēts vai prognozēts paaugstināts vides troksnis. TIAN šādas

¹⁸ LVĢMC Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2015.-2021., pielikumi

teritorijas ir noteiktas kā teritorijas ar īpašiem nosacījumiem: *Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorija (TIN114)*, kas ir attēlotas arī Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs. Atbilstoši TIAN 855. punktam tā ir *teritorija gar valsts galveno autoceļu A2 Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaicene) (Siguldas pilsētas teritorijā Vidzemes šoseja), kur ir izbūvēti vai ir plānots attīstīt trokšņa jutīgus objektus, bet ir konstatēts paaugstināts vides troksnis*. Birojs konstatē, ka šāda paaugstināta vides trokšņa ietekmes zona skar arī jau esošās savrupmāju apbūves teritorijas, mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas un atsevišķās vietās publiskās apbūves teritorijas, t.i. – teritorijas, kur jau ir izveidojusies apbūve un arī nākotnē iespējams veidot apbūvi. Lai arī uz šīm teritorijām ir attiecināmas 172. punktā noteiktās prasības: *“Veicot dzīvojamo un publisko ēku pārbūvi, atjaunošanu vai būvniecību teritorijās ar paaugstinātu trokšņu līmeni (TIN14 teritorija), ēkas jāapriko ar īpašu skaņas izolāciju pret viena veida vai vairāku veidu vides trokšņiem un tādām ventilācijas vai gaisa kondicionēšanas iekārtām, kas dod iespēju pastāvīgi saglabāt izolētību no vides trokšņa. Ieteicams pielietot skaņu izolējošus apdares materiālus ēku fasāžu apdarei un pakešu logus ar papildus skaņu slāpējošu efektu. Nepieciešamības gadījumos jāveido papildus individuālā trokšņa aizsardzība katrā dzīvoklī vai telpā atkarībā no tās paredzētās izmantošanas”*, tomēr Biroja ieskatā daļa no TIAN *Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorijām (TIN114)* noteiktajiem nosacījumiem ir salīdzinoši vispārīgi un problēmjaūtājumus, visdrīzākais, nevarēs atrisināt. Piemēram, saskaņā ar TIAN 857. punktu cilvēku dzīves videi nepiemērotās teritorijās paredzēts pieļaut jaunu pret vides troksni jutīgu ēku būvniecību: *“ja TIN14 teritorijā tiek pārbūvēts, atjaunots vai no jauna izbūvēts trokšņu jutīgs objekts, kuram saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir noteikti trokšņa robežlielumi, jāparedz nepieciešamie prettrokšņu pasākumi atbilstoši normatīvo aktu regulējumam.”* Jāņem vērā, ka teritorijās, kur ir būtiski vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, tā samazināšana līdz pieļaujamam līmenim ar atsevišķiem prettrokšņa pasākumiem var nebūt iespējama, tādēļ trokšņu jutīgu objektu paredzēšana šādās teritorijās, Biroja ieskatā – ir netālredzīga. Tāpat jāņem vērā, ka vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi var būt arī citās teritorijās, kas Teritorijas plānojumā netiek attēlotas. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam dzelzceļa līnijā Rīga – Lugaži – valsts robeža vilcienu kustības intensitāte nerasniedz 30 000 vilcienu sastāvu gadā, līdz ar to šī dzelzceļa līnija vai tās posms/i netika iekļauti trokšņa rīcības plānā un tādējādi dzelzceļa tuvumā esošās teritorijas TIAN nav noteiktas kā teritorijas ar īpašiem nosacījumiem: *Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorija (TIN114)*, kā arī nav iezīmētas Grafiskās daļas kartēs. Līdz ar to šīm teritorijām ir attiecināmi tikai vispārīgie nosacījumi trokšņu aizsardzībai, piemēram, 173. punktā noteiktie: *“Prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato detālplānojumā vai būvniecības ieceres dokumentācijā. Prettrokšņa sienas nepieciešamības gadījumā, ierīko gar Rūpniecības apbūves teritorijām, Tehniskās apbūves teritorijām un Transporta infrastruktūras teritorijām pilsētas un ciemu teritorijās ar blīvu dzīvojamo un publisko apbūvi.”*

- 3.3.5. Atbilstoši valsts galvenajam autoceļam A2 izstrādātajām stratēģiskajām trokšņa kartēm, kas izstrādātas saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 24. janvāra noteikumu Nr.16 *“Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”* nosacījumiem¹⁹, plaša teritorija gar autoceļu A2 atrodas šo noteikumu 2. pielikumā noteikto vides trokšņa robežlielumu pārsnieguma zonā. Tomēr ar Teritorijas plānojuma grozījumiem daļai teritorijas (Siguldas daļā no Nītaures ielas līdz pilsētas robežai austrumu virzienā), kur pašlaik ir dabas un apstādījumu teritorijas (Zaļumvietas atbilstoši spēkā esošajam regulējumam) vai rūpnieciskās apbūves teritorijas,

¹⁹ Publiski pieejamas VAS “Latvijas valsts ceļi” tīmekļa vietnē <https://lvceļi.lv/informacija-un-dati/#>.

paredzēts noteikt plānotās (atļautās) izmantošanas veidus *Publiskās apbūves teritorija* (bez indeksa), *Publiskās apbūves teritorija (P6)* un *Jauktas centra apbūves teritorija (JC3)*. No minētajām teritorijām vienīgi funkcionālajā zonā *Publiskās apbūves teritorija (P6)* TIAN noteiktie plānotās (atļautās) izmantošanas veidi ir saprātīgi šauri (biroju ēkas, tirdzniecības objekti), savukārt pārējās teritorijās paredzēti tādi izmantošanas veidi kā izglītības, veselības, sociālās aprūpes iestāžu apbūve, kā arī savrupmāju un cita veida dzīvojamo māju būvniecība, kas ir ne tikai netālrēdīgi, bet arī neatbilst ārējos normatīvajos aktos noteiktajam. Lai arī Vides pārskatā, pamatojot izvēlēto risinājumu, pausts viedoklis, ka perspektīvā vides trokšņa problēmjautājumi mazināsies, ja tiks uzbūvēts Siguldas apvedceļš, jāņem vērā, ka plānoto izmaiņu teritorijas ir tieši pie autoceļa, tādēļ arī apvedceļa būvniecība to neatrisinās pilnībā. Izvēlētais risinājums ir pretrunā Noteikumu Nr. 240 147. punkta nosacījumam, kas noteikts cilvēku veselības aizsardzības nolūkā, jo teritorijas ir nepiemērotas un tajās nav pieļaujams attīstīt attiecīgā veida dzīvojamo un publisko apbūvi. Noteikumu Nr. 240 147. punkts noteic *“plānojot jaunas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktos piesārņojuma robežlielumus”*.

- 3.3.6. Tādējādi, lai arī plānošanas dokuments ir uzlabots, Teritorijas plānojuma grozījumi esošās vides problēmas trokšņa aspektā risina tikai daļēji un rada vai potenciāli var radīt arī jaunas problēmas, tādēļ pašvaldībai arī nākotnē jārēķinās ar iespējamu vides kvalitātes pasliktināšanos/ izmaiņām, kā arī iespējamu konfliktsituāciju veidošanos starp dažādām iedzīvotāju interešu grupām. Birojs atkārtoti norāda uz to, ka noteikta veida teritorijās vide nav cilvēku veselības aizsardzībai piemērota, jo ilgstoša uzturēšanās tajās rada būtisku kaitējumu. Tā ir vietējās pašvaldības atbildība no plānošanas kļūdām un būtiska kaitējuma novada iedzīvotājus pasargāt, tādēļ būtu ieteicams atkārtoti pārskatīt arī jau esošos risinājumus, pārvērtējot agrāko plānošanas kļūdu pēctecības nepieciešamību (ko citu starpā veic, izvērtējot spēkā esošo plānošanas dokumentu īstenošanas praksi).²⁰

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 4.1. Teritorijas plānojuma grozījumu saistošajās sadaļās Grafiskajā daļā un TIAN noteikti pasākumi un nosacījumi, kas vērsti uz negatīvo ietekmju uz vidi novēršanu vai samazināšanu, t.sk.:
- 4.1.1. Teritorijas plānojuma grozījumu Grafiskās daļas kartēs cita starpā tiek attēlotas teritorijas ar īpašiem noteikumiem, apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem nosaka aizsargjoslas, transporta organizācijas risinājumus, maģistrālās inženierkomunikācijas u.c. teritorijas un objektus.
- 4.1.2. TIAN definēta teritorijās aizliegtā izmantošana, noteikti risinājumi Siguldas pilsētas, ciemu un lauku teritoriju atļautajai teritorijas izmantošanai (funkcionālais zonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem), apbūvei un labiekārtojumam, ciemu teritoriju robežām, transporta un inženiertehniskās apgādes infrastruktūrai, ielu sarkanajām līnijām u.c.
- 4.1.3. Plānošanas dokumentā TIAN noteikti nosacījumi un ierobežojumi, kas paredz vides, dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību:
- 4.1.3.1. Aizliegums – visa novada teritorijā attiecībā uz zemes, ēku un būvju izmantošanu, kas rada apdraudējumu vai izraisa būtisku vides piesārņojumu, kā arī var apdraudēt sabiedrisko drošību, cilvēku veselību un

²⁰ Teritorijas attīstības plānošanas likuma 3. panta 2. punkts.

dzīvību. Piesārņotās vai potenciāli piesārņotās teritorijās (attēlotas Grafiskās daļas kartē, uzskaitītas TIAN pielikumā) jauna būvniecība un teritorijas izmantošana atļauta tikai pēc teritorijas rekultivācijas vai sanācijas.

- 4.1.3.2. Ierobežojumi ĪADT, tostarp attiecībā uz apbūvi – plānojot jaunu apbūvi, tūrisma, atpūtas vai tehniskās infrastruktūras izveidi līdz šim neapbūvētās dabas teritorijās, būtu jāveic teritorijas bioloģisko vērtību izpēti, t. sk. novērtējot īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu esamību, kā arī – attīstīt teritorijas izmantošanu, ņemot vērā Sugu un biotopu aizsardzības likuma prasības un izvērtējot, vai apbūve un infrastruktūra būtiski neietekmēs ĪADT.
- 4.1.3.3. Nosacījumi un ierobežojumi kultūrvēsturiskā, ainaviskā un dabas mantojuma saglabāšanai un aizsardzībai, tostarp aizliedzot darbības, kuru rezultātā notiek nevēlamas kultūras pieminekļa vērtību un kultūrvēsturiskās ainavas struktūras izmaiņas. Teritorijas plānojuma grozījumos papildus kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem noteiktas un Grafiskās daļas kartēs attēlotas kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas.
- 4.1.3.4. Nosacījumi dzīvojamās apbūves veidošanai. Teritorijas plānojuma grozījumos blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas (*Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS, DzS1, DzS2, DzS3, DzS4, DzS5, DzS6), Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM, DzM1, DzM2, DzM3, DzM4, DzM5) un Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)*) plānotas Siguldas pilsētā un ciemos, nosakot apbūves teritorijām apakšzonējumus ar diferencētiem apbūves rādītājiem, tostarp minimālo jaunveidojamo zemes vienības platību, maksimālo apbūves blīvumu un apbūves maksimālo augstumu. Jaunas dzīvojamās un publiskās apbūves veidošana atļauta arī *Jauktās centra apbūves teritorijās (JC, JC1, JC2, JC3, JC4, JC5, JC6)* Siguldas pilsētā.
- 4.1.3.5. Nosacījumi un ierobežojumi ražošanas teritorijām. *Rūpnieciskās apbūves teritorijas* apakšzonā (*R1*) atļauta arī smagās rūpniecības, pirmapstrādes un atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve Siguldas novadā – Siguldas pilsētas dienvidaustrumu daļā (pie pilsētas robežas, uz dienvidiem no Allažmuižas ciema). Viegļās rūpniecības uzņēmumu būvniecība Siguldas novadā atļauta arī *Jauktās centra apbūves teritorijās (JC3)* Siguldas pilsētas teritorijā gar valsts galveno autoceļu A2, apkaimēs Kalnabeites, Raibais suns un Peltas. *Lauksaimniecības teritorijās (L, L1)* atļauti vieglās rūpniecības uzņēmumi un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi.
- 4.1.3.6. Nosacījumi un ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei. Teritorijas plānojuma grozījumos tiek saglabātas visas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās un attēlotās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, kas noteiktas kā *Rūpnieciskās apbūves teritorijas* apakšzonā (*R2*). Derīgo izrakteņu ieguve nav pieļaujama mežu, lauksaimniecības un ūdeņu teritorijās.
- 4.1.3.7. Nosacījumi un ierobežojumi mežu teritoriju izmantošanai. Mežu teritorijās, kas atrodas ĪADT, saimnieciskā darbība veicama saskaņā ar šo teritoriju dabas aizsardzības plānā noteiktajiem apsaimniekošanas ieteikumiem, vispārējiem vai individuāliem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem. Ar mežu klātās teritorijās gar Gaujas upi Siguldas pilsētā Gaujas nacionālā parka teritorijā, kur apbūve nav primārā, noteiktas *Dabas un apstādījumu*

teritorijas (DA), kurās viens no galvenajiem izmantošanas veidiem ir mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

4.1.3.8. Nosacījumi un ierobežojumi lauksaimniecības teritoriju izmantošanai. *Lauksaimniecības teritorijas (L)* plānotas novada lauku teritorijā, bet pilsētas un ciemu robežās – *Lauksaimniecības teritorijas (L1)*, kur atļauta arī lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve. Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve atļauta arī funkcionālās zonās *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R, R1)*.

4.1.3.9. Nosacījumi un ierobežojumi ūdeņu teritorijās un dabas un apstādījumu teritorijās. Teritorijas plānojumā funkcionālajai zonai *Ūdens teritorija (Ū)* kā papildizmantošanas veids ir noteikts dzīvojamā apbūve uz ūdeņiem (izņemot publiskos ūdeņus), savukārt uz publiskajiem ūdeņiem Gaujā un Jūdažu ezerā) atļauts izvietot peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai. TIAN nosacījumos cita starpā noteikts aizliegums upju un strautu iztaisnošanai. *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA, DA1, DA2, D3, D4, D5 un D6)* noteiktas dabas pamatnes teritorijām, kur dabiski veidojušās zaļumvietas ar cilvēka nepārveidotām ainavām, rekreācijas vajadzībām koptas teritorijas, parki, skvēri, sabiedrisko ēku priekšlaukumi, publisko laukumu zaļā zona u.c.

4.1.3.10. Ierobežojumi alternatīvo energoapgādes objektu izvietošanai. TIAN nosacījumos noteikts aizliegums Siguldas novada administratīvajā teritorijā izvietot vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, tāpat TIAN noteiktas prasības individuālai lietošanai paredzētajām vēja elektrostacijām līdz 20 kW, bet vēja ģeneratorus nav pieļaujams uzstādīt Īpašās nozīmes ainavu teritorijās (*TIN5, TIN51, TIN52*).

4.1.3.11. Aizsardzībai pret troksni noteiktas prasības attiecībā uz dzīvojamo un publisko ēku pārbūvi, atjaunošanu vai būvniecību teritorijās ar paaugstinātu trokšņu līmeni *Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorijā (TIN14 teritorija)*. Papildus (*TIN14*) noteikts, ka tās robežas un nepieciešamība veikt prettrokšņa aizsardzības pasākumus precizējama, ņemot vērā plānotā objekta funkciju un aktualizēto prognozētā trokšņa karti. Tāpat, ja (*TIN14*) teritorijā tiek pārbūvēts, atjaunots vai no jauna izbūvēts trokšņu jūtīgs objekts, kuram saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir noteikti trokšņa robežlielumi, jāparedz nepieciešamie prettrokšņu pasākumi atbilstoši normatīvo aktu regulējumam. Savukārt prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato detālplānojumā vai būvniecības ieceres dokumentācijā.

4.2. Izskatot Teritorijas plānojuma ieceres un risinājumus iespējamās ietekmes mazināšanai, Birojs secina, ka lielā mērā viedokli un piebildes, kur nepieciešams, Birojs jau ir sniedzis iepriekšējās šī atzinuma nodaļās, tostarp attiecībā uz trokšņa robežvērtību pārsniegšanas teritorijām jeb akustiskā diskomforta zonām, kā arī applūstošajām teritorijām. Vienlaicīgi Birojs pozitīvi novērtē, ka ar TIAN nosacījumiem tiek ierobežota derīgo izrakteņu ieguve, tostarp nepieļaujot visur funkcionālās zonās *Meža teritorija (M)*, *Lauksaimniecības teritorija (L)* un *Ūdeņu teritorija (Ū)*, kā arī noteiktos ierobežojumus alternatīvo energoapgādes objektu izvietošanai, kas rezultātā samazina neprognozējamu antropogēno slodzi. Birojs vērš uzmanību tam, ka iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai, plānojot jaunu infrastruktūras objektu, rūpniecisko objektu izveidi u.c. izveidi, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Likuma 1. pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, vai gadījumā, ja plānotās darbības sasniedz Likuma 2. pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms

ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Savukārt darbībām, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi, VVD Lielrīgas RVP nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvprojektu izstrādē un skaņošanā.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi ir jānosaka, ja plānošanas dokuments ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un ir pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam, izstrādājot Teritorijas plānojuma grozījumus, netiek paredzēts, ka, īstenojot plānošanas dokumentu, tiks tiešā veidā būtiski negatīvi ietekmētas īpaši aizsargājamās teritorijas, tādēļ kompensējošie pasākumi nav nepieciešami.

6. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam Siguldas novads tieši nerobežojas ar Latvijas Republikas kaimiņvalstīm un, īstenojot Teritorijas plānojuma grozījumos plānotās aktivitātes, netiek paredzēta būtiska ietekme, kuras rezultātā iespējama pārrobežu (kaimiņvalstu) ietekme.

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskatā monitoringa nodrošināšanai Izstrādātājas vērtējumā būtu ieteicams iekļaut šādas indikatoru grupas: 1) virszemes ūdeņu kvalitāte, 2) gaisa kvalitāte, 3) troksnis, 4) piesārņotās vietas, 5) ūdens saimniecība, 6) notekūdeņu apsaimniekošana, 7) atkritumu apsaimniekošana, 8) īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un kultūras pieminekļi un 9) pašvaldības aizsargājamās dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas. Vides pārskatā sniegti attiecīgi indikatori stāvokļa novērtēšanai.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (sabiedriskajām organizācijām, iedzīvotājiem un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notika no 2020. gada 10. janvāra līdz 2020. gada 10. februārim. Sabiedriskās apspriešanas laikā 2020. gada 30. janvārī plkst. 18.00 notika sanāksme kultūras centra “*Siguldas devons*” zālē “*Digit*”.

Sabiedriskā apspriešana Teritorijas plānojuma grozījumu 2.0 redakcijai notika no 2020. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 22. jūlijam. Sabiedriskās apspriešanas laikā 2020. gada 9. jūlijā plkst. 18.00 notika sanāksme kultūras centra “*Siguldas devons*” zālē “*Digit*”.

Ar Teritorijas plānojumu un Vides pārskata projekta elektronisko versiju varēja iepazīties informācijas portālā www.geolativija.lv un pašvaldības tīmekļa vietnē www.sigulda.lv.

Paziņojums par sabiedriskā apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot sabiedrisko apspriešanu, tika ievietots Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv, valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolativija.lv, Siguldas novada tīmekļa vietnē: www.sigulda.lv, publicēts Siguldas novada informatīvajā ziņojumā “*Siguldas Novada Ziņas*”.

Vides pārskatā aprakstīta Teritorijas plānojuma un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita. Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar VVD Lielrīgas RVP, DAP administrāciju un Veselības inspekciju. Konsultācijas ar kompetentajām institūcijām tikušas uzsāktas laicīgi, institūcijām un sabiedrībai tikusi dota iespēja izteikt savu viedokli par plānošanas dokumentu un Vides pārskatu. Kopsavilkums, t.sk. ziņojums par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto priekšlikumu ņemšanu vērā vai noraidīšanu, ir ievietots pielikumā “*Pārskats par teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi*”.

Izvērtētā dokumentācija:

Siguldas novada teritorijas plānojuma grozījumi un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”;
1. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” III, IV, V, VI, VII, VIII daļa;
2. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.

Biroja viedoklis:

Siguldas novada teritorijas plānojuma grozījumi un Vides pārskats ir pilnveidojami, ievērtējot un ņemot vērā šajā atzinumā 1.3.5. punktā, 2.4. punktā ar apakšpunktiem un 3.3. punktā ar apakšpunktiem ietvertos ieteikumus.

Pilnveidojot un īstenojot Siguldas novada teritorijas plānojuma grozījumus, ņemami vērā Vides pārskatā izteiktie priekšlikumi.

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23. pieci *prim* panta 6. un 7. daļas prasībām Birojs konstatē:

- 1. Siguldas novada teritorijas plānojuma grozījumu Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām un tas precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā šajā atzinumā ietvertos ieteikumus.**
- 1. Lai konstatētu Siguldas novada teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Siguldas novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, divas reizes plānošanas periodā (2027. gadā un 2032. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Birojā.**

Siguldas novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jāsaģatavo informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Biroja atzinums un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam.

Siguldas novada pašvaldībai jāsaģatavo un atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jāpublicē paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Atzinums nosūtīts:

- Siguldas novada domei, *E.Adrese*.
- SIA “*Reģionālie projekti*”, e–pasta adrese: birojs@rp.lv.
- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālai pārvaldei, *E.Adrese*.